

činjenično stanje na kojemu osniva svoj tužbeni zahtjev, sud je tuženika s kompenzacionim zahtjevom odbio.

(DMF 1972, str.46)

B.J.

Bilješka.- Ne ulazeći u ispravnost mišljenja suda sa stajališta francuskog prava, što se tiče primjene propisa o zastari moramo napomenuti da se u našem pravu na zastaru iz špediterskog posla ne primjenjuju propisi koji se odnose na prijevozne ugovore, jer špediterski posao nije prijevozni posao. U nedostatku posebnih propisa koji bi se posebno odnosili na špediterski posao, u našem pravu se na zastaru iz špediterskog posla primjenjuju opći propisi o zastari.

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Paris

Presuda od 4.VI 1971.

Cie d'assurances générales
c/a Cie Naviera Salix et
Sté méditerranéenne de
transports (SOMETRA)

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Klauzula ugovora o prijevozu o nadležnosti suda - Ova klauzula ne može doći do primjene ako se iz nje ne može odrediti koji je sud konkretno nadležan - Isto tako klauzula ne dolazi do primjene ako se odnosi na stranku koja je uvučena u spor kao tuženikov jamac - Brodar nije odgovoran za štetu koja nastane na teretu zbog poduzimanja mjera potrebnih za sigurnost broda - To se odnosi i na zatvaranje otvora za ventilaciju za vrijeme oluje koje je zatvaranje spriječilo zračenje tereta i pospješilo njegovu fermentaciju - Brodar nije odgovoran za štetu na teretu koja bude prouzrokovana nepogodnošću njegovog broda za prijevoz odnosno vrsti robe, ako je krcatelj po svojoj struci mogao znati za tu nepogodnost

Brodar je preuzeo na prijevoz 15.714 vreća mekinja u ukupnoj težini od 1.099,98 tona. Na odredištu je ustanovljeno da je jedan dio tereta oštećen. Pozvani vještaci utvrdili su da je kvaru uzrok fermentacija koja je bila prouzrokovana nedovoljnim zračenjem tereta, i to iz razloga što je teret bio nabijen u skladištu broda tako da je dolazio u neposredni dodir s brodskom oplatom.

Osiguratelji koji su primaocu nadoknadili štetu tuže brodara da im nadoknadi isplaćenu osigurninu.

Brodar uvlači u spor naručitelja broda na vrijeme (time-charterera). Ovaj podiže prigovor nenadležnosti suda. Poziva se na klauzulu o nadležnosti suda navedenu u Baltime prijevoznom ugovoru.

Sud nije prihvatio prigovor o nenadležnosti s ob-razloženjem da je klauzula na koju se poziva time-charterer toliko neodređena da se na temelju nje ne može ustanoviti koji bi sud konkretno bio nadležan. Osim toga naručitelj se ne može pozivati na klauzulu o nenadležnosti suda, jer je on uvučen u spor kao jamac na tuženikovoju strani.

Sud je odbio tužiteljev zahtjev iz slijedećih razloga:

U postupku je utvrđeno da je brod tokom putovanja upao u jaku oluju, te je bio prisiljen ukloniti prednje vjetrolovke i njihove otvore zatvoriti čepovima i zatvaračima. Na ovaj način je bilo onemogućeno bilo kakvo vjetrenje tereta koji se nalazio u odnosnim skladištima. Sud je stekao uvjerenje da zapovjednik broda ovim postupkom nije povrijedio ni jednu svoju dužnost koja bi se odnosila na sigurnost broda.

S druge strane nedostatak vjetrenja olakšao je fermentaciju mekinja. Osim toga brod u koji je ovaj teret bio ukrcan po svojim svojstvima nije nikako bio pogodan za prijevoz mekinja, kao što su to vještaci utvrdili. Ova je okolnost morala biti poznata krcatelju koji je po svojoj struci mlinar.

Budući da je iz ovih razloga sud zaključio da brodar nije za utuženu štetu kriv pa ni odgovoran, nije se ni trebao upuštati u ispitivanje odgovornosti time-charterera.

(DMF 1972, str.105)

B.J.

Bilješka... Ne ulazeći na ovom mjestu u detaljniju analizu gornje presude koja je zauzela nekoliko za praksu veoma važnih načela, navodimo samo dvije napomene.

Ne bismo se mogli složiti s odlučnim stajalištem suda da sama činjenica što je zapovjednik poduzeo opravdane mjere za sigurnost broda oslobadja brodara odgovornosti za štetu na teretu koja tim mjerama bude prouzrokovana.

Kod prosudjivanja ovog pitanja treba uzeti u obzir i druge relevantne okolnosti kao što su npr. stanje i svojstva broda za koje brodar odgovara itd.

Isto tako ne bismo mogli prihvatiti ni tvrdnju da brodarova odgovornost za svojstva broda koja ga čine nepogodnim za prijevoz određenog tereta ovisi o krcateljevoj stručnoj spremi. Brodar za ta svojstva ili odgovara, ili ne odgovara. Kod toga je neodlučna okolnost da li su ta svojstva broda krcatelju s obzirom na njegovu stručnu kvalifikaciju morala biti poznata. (Za protivno stajalište od gornje presude v. presudu na str.52. ove publikacije.)

B.J.

OKRUŽNI SUD, Brest

Presuda od 17.VI 1970.

Service maritime départemental
du Finistère et Cie d'assurances
l'Union et Phenix espagnol c/a
dame Cortay

Prijevoz putnika morem - Tjelesna povreda putnika prouzrokovana valom na palubi - Brodarova odgovornost - Za tjelesnu povredu putnika brodar je odgovoran ako ne dokaže da je ona posljedica više sile ili putnikove krivnje - Valovi koji su prelazili preko palube broda i koji su prouzrokovali putnikovu ozljedu nisu viša sila ako su bili predviđiva pojava u danim okolnostima i ako nisu bili neobične veličine - Nije dovoljno da zapovjednik broda samo savjetuje putnicima da poduzmu sigurnosne mjere, već im to mora narediti pa čak, u slučaju potrebe, i upotrijebiti silu - Ako tako ne postupi, brodar je kriv za putnikovu povredu - I putnik je za svoju povredu kriv ako ne postupi po zapovjednikovom savjetu, ali je njegova krivnja manja i ovisi o stupnju njegovog iskustva o opasnostima mora

Tužiteljica je putnica broda, a tuženici su brodar i njegov osiguratelj. Prema navodima tužbe tužiteljica je bila ukrkana na brod koji je prevozio putnike između Audierne i Ile de Sein. Jedan veliki val, koji je prešao preko palube broda, bacio ju je na pod i ona je bila teže ozlijeđena. Zahtijeva da joj tuženici nadoknade štetu.

Sud je donio presudu prema kojoj je obje stranke proglasio odgovornima za nesreću u omjeru 3/4 i 1/4 u korist tužiteljice.